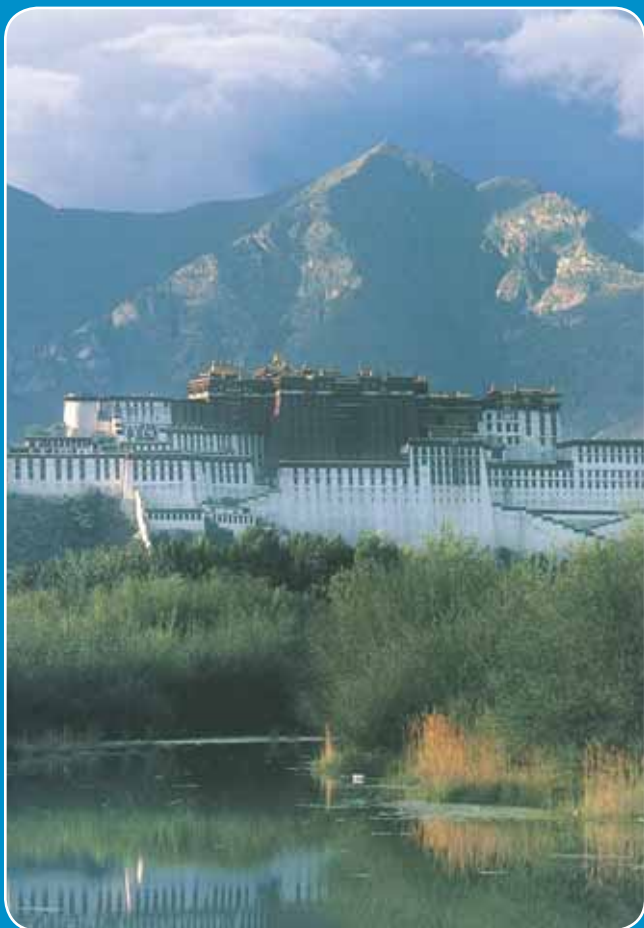
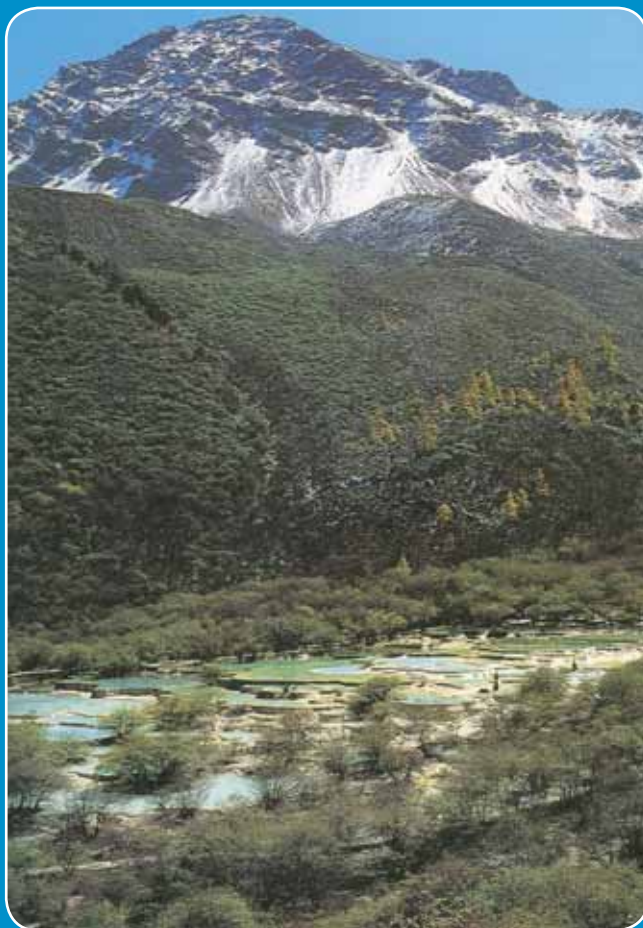
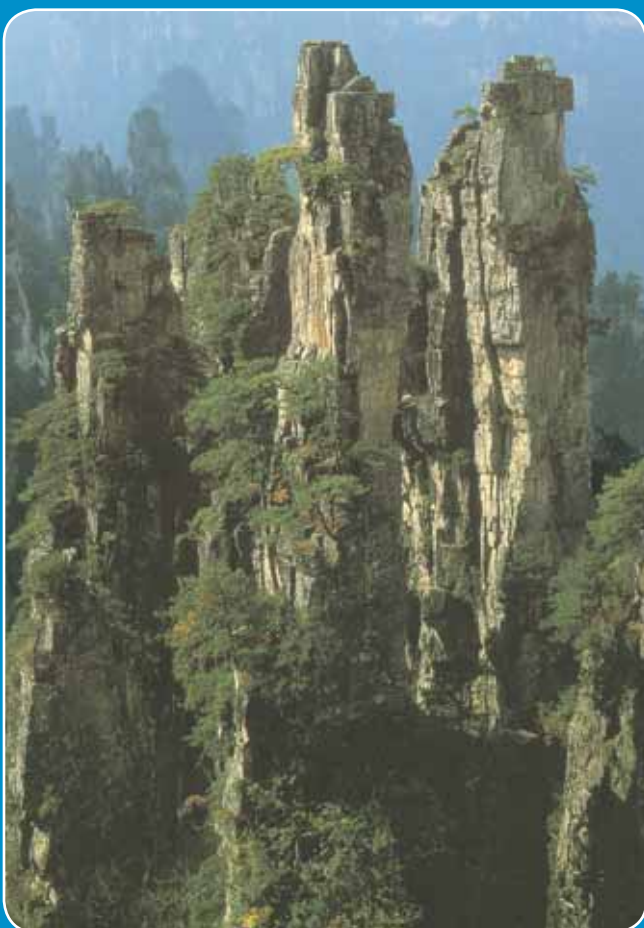

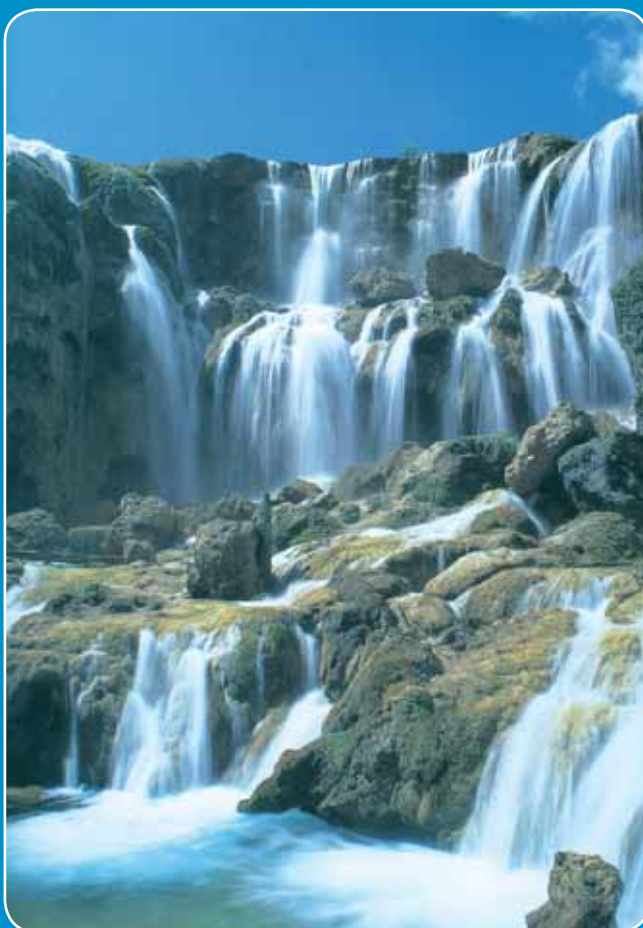
Čína – Palác Potala a chrámový klášter Jokhang

Čína – Areál Huanglong

Čína – Areál Wulingyuan

Čína – Areál doliny Jiuzhaigou

Čína – Scenéricky a historicky významný areál Huanglong

Chránený areál Huanglong (Chuang Lung) vyhlásili v roku 1982 v južnej časti pohoria Min Šan (Min Shan). Skladá sa z dvoch častí, z doliny Huanglong a rokliny Mouni Gully. Dolinou Huanglong tečie rieka Fujiang, ktorá vytvára pôsobivú tiesňavu Danyun. Farebnosťou vyniká 3,6 km dlhá Roklina riečky Žltého draka (Huanglonggou) s veľkými žltými a oranžovými travertínovými terasami, jazierkami a 6 menšími jaskyňami s atraktívnou kalcitovou výzdobou. V druhom sektore Mouni Gully tečú paralelne vedľa seba dve bystriny – Zhaga a Erdaohai, pričom prvú z nich tvorí vodopád vysoký 93 m a široký 35 m. Aj na tomto území sa vytvorili travertínové terasy a jazierka. Na dvoch miestach vyvierajú minerálne pramene. Doliny lemuje zasnežené horské masívy s najvyššími čínskymi ľadovcami na vrchole Snežnej hory (Xuebaoding, 5 588 m n. m.). V najnižšej polohe 1 700 m n. m. sa nachádza Veľárová jaskyňa (Shanzidong). Zmiešané lesy siahajú do nadmorskej výšky 2 300 m a dominuje v nich smrek drsný, jedľovec čínsky a javory. V nadmorskej výške 2 300 až 3 600 m ihličnaté lesy tvoria smrek, jedle, smrekovce a brezy. Nad nim až do výšky 4 200 m v trávnatých alpínskych lúčach rastú nízke krovité vrby, zemolez, turička, plesňulka, kostřava, plesnivec, druhy rodov stavikry a sibírka. Pod hranicou trvalého snehu a ľadu (4 800 m n. m.) rastú rozchodnice, pabodliak a lomikameň. Zo 101 druhov vyšších rastlín je až 16 druhov rododendronov. K vzácnym alebo medzinárodne chráneným druhom patrí napríklad magnólia lekárska, smrek čínsky, smrekovec Mastersov, kingdonia jednokvetá, eukómia brestovitá, brestovec Franchetov. Na bambusové porasty sa viaže výskyt pandy veľkej. Okrem nej tu žije 58 druhov cicavcov, 155 druhov vtákov, 5 druhov plazov, 5 druhov obojživelníkov a 2 druhy rýb. Na území SD v rôznych dobách vybudovali menšie kamenné pagody a chrámy, sústredené najmä okolo dedín Huanglong a Songpan, kde prichádza ročne asi 200 000 návštevníkov.

Súčasť SD od roku 1992 (Santa Fe).

Čína – Scenéricky a historicky významný areál doliny Jiuzhaigou

Prírodnú rezerváciu Jiuzhaigou zriadili v južnej časti pohoria Min Šan (Min Shan). V roku 1982 ju rezerváciu rozšírili a prekategorizovali na chránený scenérický areál, ktorý zaberá časť povodí riek Shizheng, Rize a Zechawa v nadmorskej výške od 2 140 m (Trstinové jazero – Luveihai) do 4 558 m (Ganzigonggai). Členitý bralnatý reliéf, najmä z dolomitov, pieskovcov a travertínov, na východnej tektonickej línii Tibetu, dotvára eróznou-denudačnou činnosťou riek a ľadovcov a krasovatenie. Hlavná dolina tvorí trojstupňový vodopád Xionguashi (78 m) pri jazere Panda a vodopád Zhengzhutan, tvoriaci 28 m vysokú perlivú záclonu o dĺžke 310 m na travertínovej terase. Územie prevažne pokrývajú zmiešané a ihličnaté lesy (Na 30 000 ha pralesy), vyššie vysokohorské lúky až po oblasť celoročného snehu a ľadu.

Vo výške 2 000 až 4 000 m rastie až 15 druhov rododendronov. Z 327 druhov vyšších rastlín má 92 osobitný význam – endemity, vzácne druhy, farmaceuticky využívané druhy. Dva druhy bambusov (*Fargesia chinensis*, *F. denudata*) vytvárajú potravinovú bázu pre prísne chránené pandy veľké, ktorých sa tu v roku 1996 vyskytovalo ešte sedemnást.

Okrem toho v lesoch žijú vzácne opice – langury tibetské a pandy červené. Z kopytníkov možno uviesť seraua veľkého, tura takína, goralu tmavého, jeleňa bielopyského, jeleňa vodného.

Zo 141 druhov vtákov k trinástim najvýznamnejším patrí bažant monal z rododendronových húštín, endemický poddruh kuvika kapcavého, timálievec *Garrulax sukatschevi*. V šiestich dedinách na území SD žije asi 800 Tibeťanov. Počet návštevníkov na turistickej trase dolinou so 16 pavilónmi (besiedkami) vzrástol na 200 000 ročne.

Súčasť SD od roku 1992 (Santa Fe).

Čína – Palác Potala a chrámový kláštor Jokhang

Palác Potala (Budalagong) tvorí samostatné mestečko postavené na Červenej hore (3 700 m n. m.) v strede doliny Lhasa, ktorou preteká rieka Lhasa He (Kui Chu) v nadmorskej výške 3 607 m.

Hora je sopečného pôvodu a v jej vnútri sa nachádza obrovská jaskyňa s chodbami rozbiehajúcimi sa na všetky strany, na konci jednej z nich je jazero. Pôvodne stála na vrchole hory pevnosť tibetských kráľov (7. stor. n. l.), odkedy sa zachoval chrám Džó-khang.

Palác Potala dal stavať šíriteľ budhizmu v Tibete kráľ Songtsen Gampo/Songcän/Gampa/Srong-brtsan-sgam-po XXXII. (609 – 649) z tibetskej vládnucej dynastie Tubo, ktorý zabezpečil politický, kultúrny a ekonomický rozvoj Tibetu.

Do paláca ubytoval svoje ženy, nepálsku princeznú Tritsun a čínsku princeznú Wencheng z dynastie Tang. Komplex budov, ktorý tvorilo až 999 miestností, obostávali tromi obrannými múrmi.

Palác Potala tvoria 4 časti: Biely palác so žiarivo bielymi múrmi, Červený palác (obytné a študijné budovy, modlitebne a chrám), Dolná Potala s vládnymi úradovňami, väznicami a stajňami a Park Jazera Šarkanieho kráľa.

V paláci umiestnili asi 200 000 sôch rôznej veľkosti. Všetky stavby esteticky začlenili do prostredia podľa koncepcie tibetského budhizmu „okružného mesta“.

Od roku 2000 sa súčasťou Svetového dedičstva stal aj chrámový kláštor Domu pána – Jokhang (čínsky Dazhaosi), založený v 7. storočí v strede mesta Lhasa. Ide o najposvätejšie miesto lámaizmu a cieľ pútnikov, ktorí si pri ceste k nemu líhajú na zem. Podľa legendy ho Songcän Gampo dal postaviť v roku 647 pri príležitosti zjednotenia Tibetu na mieste jazera, do ktorého mu spadol prsteň.

Súčasť SD od roku 1994 (Phuket) s rozšírením v roku 2000 (Cairns).

Čína – Scenéricky a historicky významný areál Wulingyuan

Wulingyuan, nazývaný aj Rozprávková krajina, tvoria pieskovcové skalné mestá s bralami, skalnými stenami, vežami, dvomi skalnými mostmi, bystrinami, jazierkami, vodopádmi. Asi 3 100 pieskovcových veží presahuje výšku 200 m.

Skalný Most nesmrteľných, ktorý sa klenie vo výške 100 m nad roklinou, dosahuje dĺžku 26 m, šírku 1,5 až 1,8 m a hrúbku 1 až 2 metre. Obrovský Nebeský most vo výške 357 m nad dnom doliny dosahuje dĺžku 40 m, šírku 10 m a hrúbku 15 m. Patrí k najväčším prírodným mostom na svete.

Vo východnej časti územia prevláda fluvialny a krasový reliéf s asi 40 jaskyňami, z ktorých Jaskyňa žltého draka s 50 m vysokým vodopádom patrí k najväčším v Číne (11 km). Ročne ju navštívi asi 100 000 návštevníkov. Dnom hlavnej doliny tečie riečka Suoxi. Viaceré jej prítoky tvoria rokliny.

V susednej doline v riečnom jazere Baojeng žije ohrozený veľmlok čínsky. Celkovo 116 druhov chordátov reprezentuje 34 druhov cicavcov, 53 druhov vtákov, 17 druhov plazov a 12 druhov obojživelníkov.

Z cicavcov sa tu vyskytuje aj medveď himalájsky, leopard škvrnitý, mačka leopardovitá, pes horský, jeleň vodný. Z asi 3 000 druhov vyšších rastlín 600 druhov tvoria dreviny (zaradené do 252 rodov a 94 čeľadí). Nad 950 – 1 000 m dominujú borovice a nižšie listnaté stromové a krovité porasty.

Centrom chráneného územia je obec Wulingyuan nad ľadovým brehom riečky Suoxi. V ochrannom pásme žije asi 6 000 ľudí patriacich do etnických skupín Tujia, Bai a Miao. Zaoberajú sa prevažne poľnohárstvom a pastierstvom.

Súčasť SD od roku 1992 (Santa Fe).